

V thăm l i nhà tù x a

Tác Giả: Huy Ph ng

Chúa Nhật, 12 Tháng 4 Năm 2009 22:47

Ngh Sĩ John McCain đã tr l i nhà tù H a Lò t i Hà N i c a C ng S n, m t l n năm 2000 v i v và con trai, và m i đây vào đ u Tháng T , 2009, n i ông đã tr i qua h n năm năm b giam c m (1967-1973). Khi chi c phi c A-4 c a ông b b n r i, John McCain nh y dù xu ng h Trúc B ch, b gãy hai tay và b đ u g i, b đâm b ng l i lê, đánh b ng báng súng làm x ng vai b g y và h ng trăm ng i đã bu quanh, l t tr n, kh c nh vào m t, đánh và đá ông. Trong nhà tù, ông đã b tra kh o tàn nh n, b đánh đ p g y nhi u x ng s n và hai răng, b ki t l , suy nh c và ông đã có l n mu n t sát b ng cách treo c nh ng không thành công.

M i l n v thăm n i giam gi x a c a m t ng i tù cũ, ông luôn luôn đ c ti p đón ni m n , n ào vì vai trò Ngh Sĩ Hoa K và ti ng nói có s c m nh c a ông t i Qu c H i M . Tr c khi ch m đ t cu c vi ng thăm nhà tù này, ng i ta đã đ a cu n s l u ni m đ n ông, và ông ch vi t m y ch “Best wishes- John McCain, US Senate, Arizona.” Ông John McCain đã hai l n v thăm nhà tù này. Vi t Nam h nh di n đón ti p ông. Vi c đó có ý nghĩa gì? Ông là ng i không bao gi quên quá kh , hay mu n nói m t l i hòa gi i v i k thù x a? V i c ng v đ i di n cho dân chúng M , ông không th vi t hay nói gì h n b ng nh ng dòng ch có tính cách xã giao l y l , nh ng tôi nghĩ trong lòng ông, ông có th tha th , nh ng ch c ch n không bao gi quên nh ng đ u đau đ n, ô nh c t n cùng ông đã ph i ch u đ ng trong nh ng ngày b giam c m n i đây.

B ng d ng lòng tôi cũng d y lên m t ni m ao c, giá nh có m t ngày nào đó, mình có th tr l i thăm nh ng nhà tù x a. Dù đã h n 30 năm qua, nh ng t ng d y nhà, t ng g c cây, t ng con su i và t ng khuôn m t thân quen c a nh ng ng i s ng và nh ng ng i đã ch t nh còn hi n hi n trong tâm trí tôi. Tôi còn nh c nh ng ti ng c a cô x ng ngôn viên đài phát thanh Hà N i the thé s t máu trong ti ng loa phóng thanh rè rè trong đêm, ch m đ t bu i phát thanh t i, và sau đó là ti ng k ng ng giống gi kêu g i m i ng i tr v v i t do riêng c a mình, khi chi c mừng cá nhân đ c buông xu ng.

Tôi nh còn có th nghe rõ ti ng k ng tù gi c giã m i sáng tinh m , ti ng chim r ng kh c kho i “nh con đ t ru t,” và c ti ng chim bu i sáng đ u dàng đ n hót trên cành cây cao, đ u lán tr i c a tôi. Nh ng ngày y th t đã qua r i, nh ng cũng nh t t c b n bè cùng hoàn c nh, chúng tôi không bao gi quên đ c.

Tôi s v l i trên con đ ng “th p t ” n ng cháy t ga Yên Bái đ n b n thuy n Thác Bà đ tìm l i nh ng em bé đã b xúi gi c ném đá vào b n tù “ng y” t trong Nam m i chuy n ra. Đã h n 30 năm r i, ngày y các em ch m i lên 10 hay 12, tuy cánh tay còn non y u nh ng đã đ s c ném nh ng viên đá đ làm v đ u chúng tôi. Bây gi các em đã tr ng thành, dù đi “b đ i,”

V thăm i nhà tù a

Tác Giả: Huy Ph ng

Chúa Nhật, 12 Tháng 4 Năm 2009 22:47

---

làm công nhân hay đi bán s c lao đ ng n c ngoài thì cũng đã đ trí khôn đ bi t ng bây giờ, ai là ng i đáng cho các em nguy n a và ném đá nh t. Cho tôi tìm i nh ng c già m t h p hem ven đ ng, hay nh ng thi u n trong b n làng, ngày chúng tôi m i đ n còn nghi ng , dè d t, nh ng đã dành nhi u tình c m u luy n khi chúng tôi lên xe tr v Nam. Ông già ng i Tày, ngày tr c đã v t ra đ ng m y c s n nóng khi chúng tôi đi qua, ngày nay ch c không còn n a, m ông đầu cho tôi v th p nén h ng cho ông, đ t vào tay con cháu ông chút quà g i là nh n Phi u M u. Tôi s xin vi ng thăm b p a c a nh ng nhà sàn th ng du nh khói đ xin h hai bàn tay giá nh c a m t ngày đã xa m, mà tôi th ng m c trong nh ng bu i chi u Mùa Đông th t th u cùng toán tù trên đ ng v tr i.

Nh tôi còn nghe đ c nh ng ti ng kêu c u trong đêm khi lán tù có ng i b nh c n c p c u. Nh tôi còn hình dung i b n bè c a tôi, nh ng con ma đói hi n hình, nh ng đêm “ng i đ ng,” phê bình, kí m th o, c n xé nhau đ i ng n đèn leo lét, nh nh ng oan h n t đ a ng c hi n v .

Cho tôi tìm i con đ ng đ c “bá th ” m i ngày chúng tôi ph i đi qua, v t v , chán ch ng và m lem. Cho tôi v ỉ con su i trong veo đã cho chúng tôi gi t giữ đ c phi n mu n trong ch c lát. Cho tôi tìm i đ c nh ng v t gi ng tre c a m i th ng tù b ngang sáu t c, nh ng đêm trăn tr vì giá bu t, b ng lép, thân ve và trăn tr vì n i nh nhà. Cho tôi tìm i ng n đ i s i đá, n i mà b n bè tôi đã đ c đem đ n trên chi c xe bò vùi thân b i ng i tù hình s , không bi t có còn bia m gì không, b n đã tr v mi n Nam ch a hay thân xác đã tan bi n vào lòng đ t mà oan h n còn v ng v t đâu đây!

Bây giờ nh ng nhà tù b ng tre lá do bàn tay c a chính nh ng ng i tù mi n Nam đ ng nên có ỉ đã không còn n a. Nh ng nhà tù bây giờ đã kiên c , v ng ch i h n cùng v i ch đ , mu n ch đ m nh ph i xây nhi u nhà tù và tuy n đ ng thêm nhi u công an cai tù h n n a. Ba Đen, đ a con lai đen b t h nh c a hai dòng máu Vi t-Phi Châu không bi t đã qua đ n nhà tù th m y m i? Nh ng đ a tr đ c đ a vào tr i “c i t o” qua nh ng ỉ n công an lưng b t cho đ ch tiêu, đã quên h n tên cha m , trú quán, không có m t n i đ v , bây giờ đã ra sao?

Tôi nghĩ m t ngày nào đó, tôi s v thăm i nhà tù cũ. T t c ch c đã đ i thay, lán tr i, cây c i, ru ng n ng, núi r ng và c nh ng ng i dân đó. Ba m i năm là m t th i gian quá dài c a m t đ i ng i và v i nh ng đ i thay, nh ng có ỉ còn quá ng n đ làm cho m t ng i tù cũ nh tôi quên đ c nh ng ngày tháng y. Tôi s không đánh lên m t “ti ng k ng tù g t g ng” mà tôi không bao giờ mu n nghe ỉ, dù m t ỉ n, tôi mu n có m t ti ng chuông chùa n i y, s âm vang đ n núi r ng đ lên ti ng g i nh ng linh h n oan khu t. Đã bao nhiêu ng i n m ỉ trên núi r ng Vi t B c cho tôi có m t n i này hôm nay.

Vòng thăm hỏi nhà tù xa

Tác Giả: Huy Pháng

Chúa Nhật, 12 Tháng 4 Năm 2009 22:47

Trái nháng nái này, tôi sä lòng mình quá yäu đuối i, tôi làm đä c gì cho bän bè, chiän häu ngoài nháng dòng nä c mät. Giá mà trên trái đät này không còn mät näi nào gäi là nhà tù näa.

Ta, tên tù bät xä

Lê vòng xích ta tên tù läu xä

Bät quäe häng gäa cuäc chiän väa tàn

Vì tham säng ta ôm niäm đau nhäc

Bän chät là - đã chän läy vinh quang.

Đao trong tay ngä i tù làm käm sĩ

Chém tre già, bät näa, hát nghêu ngao

Ai đi luän anh hùng lúc chiän bäi

Mà lòng ngä i vän däy mät niäm đau,
□

Sáng ra đi đät träi còn häp nhät

V▯ thăm l▯i nh▯a tù x▯a

Tác Giả: Huy Ph▯▯ng

Chúa Nhật, 12 Tháng 4 Năm 2009 22:47

Đ▯ tâm khōng ta l▯ m lūi b▯▯ c lên ngān

Bu▯i t▯i đ▯n l▯ m▯ đēn âm ph▯

Ta nhìn ta nh▯ c nh▯i v▯t dao đ▯m.

▯

B▯n, qu▯t ta nh▯ng l▯n roi r▯t ng▯t

Thù, mēp mōi nói nh▯ng đ▯u ân c▯n

Ta r▯ máu đ▯i qu▯t m▯ dĩ v▯ng

Moi ru▯t gan d▯ng t▯ lūi hung th▯n.

▯

H▯n th▯▯ng du nghìn đ▯i thēm h▯t mu▯i

Ru▯t th▯t đ▯u theo nh▯ng nh▯p k▯ng chi▯u

Ta v▯i b▯n n▯ng đ▯ng▯▯i đ▯ thú

Trong v▯ng l▯y th▯▯ng th▯ng th▯t gào kêu.

▯

Vòng thăm hỏi nhà tù xa

Tác Giả: Huy Pháng

Chúa Nhật, 12 Tháng 4 Năm 2009 22:47

Nháng bußi trßa soi mình trong gßng cßn

Ta thßy ta, tên ngßi i ngßm cß sß

Cß thß gian nhß lßc vào nguyên thßy

Ta nghe ta, thân thßi rßa tßng gß.

Tßng vßn hßu bên rßng ngàn năm cũ

Ta trß vß thßi hoang dßi ngu ngß

Bao vây ta ôi núi rßng trùng đßp

Bßt phßng mô mß đßi vßi em chß.

Ta bßt đau nßi đau mình quá nhß

Thiên hß còn mang nßng vßt thßng chung

Thân hßn mßn không làm nên chuyßn nßn

Vòng thăm hỏi nhà tù xa

Tác Giả: Huy Pháng

Chúa Nhật, 12 Tháng 4 Năm 2009 22:47

Trong xót xa còn lại nôi thiếp nùng.

□

Tóc tôi rụng sượt theo chân năm tháng bèo

Tim phơi pha nhúng thắm nhúng bao ngày

Nhìn ngó tôi trước c, ngó tôi sau đầ mọt bít

Nhìn tôi ta, thân xa xôi u đây.

□

Mai ta vẫn tìm trong vôi gạch đ

Chàng thơ y chi trong nhúng cái dĩ tìm

Ngó ng mọt nhìn trớ, trớ vẫn vũ

Ta bọt cái nhá thá mọt tên diên.